Negyedik évfolyam. 39. szám. Székely-Udvarhely, 1898. szeptember 25.

SZÉKELY-UDVARHELY.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉCI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Papok-, tanítók- és községi előljáróknak egész évre 3 frt, a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt 50 kr. — Egy példány ára 8 kr.
Megjelen hetenként egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfölül. 1 kr magánhirdetések □ cm-ként 3 kr, többszöri hirdetésnél 2 kr-ral mérsékelve. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyilttér sora 50 kr
Hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetési iroda.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden a lapot érdekló közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Temetés után.

(— k.) Elkötözött a földi angyal; az anya felkereste fiát; a magyar nemzet kisirta pótolhatatlan vesztesége felett fájdalma könyeit. Erzsébet magyar királyné néve a Történelem aranylapjára került. Az ezer esztendős magyar nemzet viharos történetében egygyel szaporodott azoknak a visszaemlékezéseknek száma, melyekre nem fájdalommal, hanem megdicsőüléssel tekinthetünk. A magyar nemzet boldogult Erzsébet királynéját, még élt, a hódolat, tiszelet, szeretet őszinte jeleivel halmozta el; első ujában a halhatatlanság felé világra szóló képben mutatta meg vesztesége nagyságát, midőn *va temetkezés felett egy nemzet gyászban állt*; aztán szivébe vési, törvénybe iktatja leledhetetlen emlékét s a jövő nemzedékek számára pedig megörökíti *a királyné szeretetét, az anya fájdalmát, a nemzet háláját.*

‚A legelső magyar ember, a király' pedig mérhetetlen fájdalma közben is hálásan szól a gyászoló nemzethez s Bánffy Dezső báró magyar miniszterelnökhöz a következő legfelsőbb kéziratot intézi:

Kedves *Bánffy* báró! Ama megmérhetetlen gyász közepette, melyet Nekem és Házamnak Istenben boldogult Nőm, *Erzsébet Császárné és Királyné Ő Felsége* elhunyta okozott, nejemiránt szeretetem és részvétje, valamint a Megdicsőült iránti kegyelet megható és lélekemelő kifejezésre jutott.

Szivem sugalltatá követem, midőn Önt idemelléktett és közkövetelmű szeretett népeimhez intézett köszönetemnek magyar koronám összes országaiban leendő megfelő közzétételével megbizom.

Kelt Schönbrunnban, 1898. évi szeptember hónap 16-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.
Báró Bánffy, s. k.

A köszönet, a melyről a levélben s zó van, a következőképen szól:

Népeimhez!

A legsulyosabb, legkegyetlenebb megpróbáltatás ért Engem és Házamat.

Hitvesem, trónom ékessége, hű társam, a ki életem legnehezebb óráiban vigaszom és támaszom volt, kiben többet vesztettem, mint azt mondhatnám — nincs többé! Egy rettenetes végzet elragadta őt Tőlem és népeimtől.

Egy gyilkos kéz, amaz őrjöngő szenvedély eszköze, mely a fönnálló társadalmi rend megsemmisitését czélozza, a nők legnemesebbike ellen emelte törét és vak, czéltalan gyülöletel átdöfte azt a szivet, *mely gyülöletet nem ismert és csak a jóért dobogott.*

Ama határtalan fájdalom közepette, mely Engem és Házamat ért, szemben ama hallatlan tettel, mely borzalomba ejti az egész müvelt világot, mindenekelőtt szeretett népeim hangja az, mely enyhítőcsn hat szivemig. Midőn az isteni végzés előtt, mely oly sulyos és follophatatlan csapást mért Rám, alázattal meghajlok, hálát kell adnom a Gondviselésnek ama nagy kincsért, melyet számomra föntartott: a milliók ama szeretetéért és hűségéért, mely a szenvedés órájában Engem és Családomat környez.

Közel és távol, fent és alant, ezernyi alakban nyilvánult a gyász és fájdalom az Istenben boldogult Császárné és Királynéért. Megható összhangban cseng minden ajakról a panasz a pótolhatatlan veszteség fölött, mint hű visszhangja annak, a mit lelkemben érzek.

A mint én forrón szeretett hitvesem emlékezetét szentül őrzöm holtiglan, ugy népeim hálája és tisztelete maradandó emléket emel Neki minden időkre.

Sajgó szivem mélyéből köszönetet mondok mindenkinek az odaadó részvét ez ujabb zálogáért.

Midőn az ünnepi hangoknak, melyeknek ezt az évet kisérni kellett volna, el kell némulniok, a ragaszkodás és hű együttérzés e számtalan tanusságaira való visszaemlékezés, ama legbecsesebb adomány marad számomra, melyet Nekem népeim nyujthattak.

Fájdalmunk közössége ujabb, benső köteléket fűz a trón és a haza közt. Népeim változhatatlan szeretete megerősít kötelességem nemcsak ama fokozott értelében, hogy a Rám bizott küldetésben kitartsak, hanem megerősít egyszersmind a siker reményében.

Ischedszem a Mindenhatóhoz, a ki oly nehezen sujtott, *adjon még erőt, hogy véghez vihessem azt, a mire hivatva vagyok. Imádkozom, áldja meg népeimet és világositsa fel őket, hogy megtalálják a szeretet és egyetértés utját, a melyen virulpanak és boldogokká legyenek.*

Kelt Schönbrunnban, 1898. évi szept. hónap 16-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

A magyar nemzet őszinte részvétté osztozik Ferencz József király Ő Felsége mély fájdalmában, hódoló hűségével fogadja e fájdalmas és szeretetben gazdag szózatot s minden jó hazafi kebléből nehéz gond lévazik, midőn megtudja ebből, hogy a legalkotmányosabb király e borzasztó csapás után sem csüggedt el, hanem tovább is kitartó munkával készül dolgozni a nemzetek boldogságán, elmenetelén, békességén! Minden magyar ember szivből kívánja: **segítse Őt ebben a magyarok Istene!**

* * *

Jó öreg királyunk nehány nap előtt azt mondotta, hogy *»ennek a rendkivüli asszonynak, rendkivüli tiszteségadást szánt.«*

TÁRCZA.

Erzsébet királyné.

(A ‚Székely-Udvarhely' eredeti tárczája.)

Megölték egy angyalt, tört dőftek szivébe;
Hol van az igazság, mely megtüzet érte,
S mi lesz a fiszetés?
Leune ezer élet, mely érte halált hal,
Nem ezna föl vele, az áldott angyallal,
Nem, oh nem az egész.

Megölték királynénk, sir a magyar nemzet,
Ah! de nem hullathat soha elég könnyet:
A bánat tengernyi!
Meggyilkolva fekszik a mi édes anyánk,
Mi vigasztalhatná árva, szegény hazánk?
Semmi, semmi, semmi!

Megölték az anyát, anyák mintaképét,
Követi hát ime szive két gyermekét,
Alá száll a sirba.
Özebe boruli férje: a király s hű népe
Siralom völgyéből felnézünk az égre
S itt maradunk sirva.

Megölték a hű nőt, király feleségét,
Kirabolták orvul üdvének szentélyét;
Szegény, ösz királyunk!
Nem volt elég eddig a sok csapás árja,
Még ez is, oh szörnyű! a tejedre szálla.
Vajjon meg mit varjunk?

* * *

Irgalom Istene! királyok királya,
Bölcsességed többé — esdünk — ne próbálja
A mi jó királyunk.
Hisz jóságos szive már letaroit mezőt,
A boldogság romja egy gyászos temető;
Oh szánd meg királyunk!

Küldj vigaszt egedből bánatos arczára,
Hadd mosolyogjon fel a bár szent sugára
Hogy él a királyné:
Virága a rétnek, csillaga az égnek,
Kegyes patronsága magyar nemzetének
Erzsébet királynéé!

Demeter Dénes.

—

Egy álom...

Szárnyam volt; repültem völgyon, bérczen át ... *Messze voltam*; feletem kék volt az ég; alattam zöld pázsit terült el; távol tőlem jól ismert, piros virágok szomorúdtak *sügerdő, pedig, fehér havon* ...

...Sötét árnyék vett körül s egyszerre a sötétben kerestül láttam egy fehér lobogót ... A lobogón lengő, *szárnyas nóalak* kinyujtott karokkal hajtogatta féire a *sötétség fátyolát* ...

...Majd piros lángnal nyilt, mikor a *kelő nap* a fehér zászló *nóalakját* rózsaszinre festette ... Szelid szelő lengette a lobogó szárnyait; a *nóalak boldog* mosolyival simogatta a hatalmas erdőben kimagasló *cser* koronáját ...

... Árnyak jelentek meg a *cser* felett ... Majd vihar tör ki; zugott a bérez rémesen, kiértetlesen lebukott a *fehér lobogó nóalakja* busu lengette szárnyait ... A vihar elmult; csendesség lett; *zöld lomb vette körül a cser susogó sátorát* ...

... Fény terült el ... A fehér zászló magasan lengett a *zöld cser hatalmasodó koronája mellett* ... A *fény* folyton erősebb, erősebb lett ... A piros virágok *most már nem a fehér havon nyiltak*, hanem a *zöld pázsitból* emelkedtek ki s a fehér lobogó *nóalakja* ezétosztotta a pázsiton az *árnyékban szenvelő* többi virágokat is ...

... *Virágerdő* fakadt a *cser* alatt ... A fehér zászló nóalakja *koszorut font az épült virágok legszebbjeibő* ... Reá tette koszorúját a *hatalmas cser* legkimagasabb ágára s oda hitta a *napot*, hogy *nézze, bámulja és szeresse* az eddig *vadvirágnak* nevezett hervadhatatlan virágokból *kötött koszorut* ...

... A szétosztott virágokbol, *nyilt, hímes mező* lett ... A **nap** meleg sugarával véde a **fagylalo tél** hidege ellen a **mezőt** és reá terítette a *fehér lobogót* ...

... A fehér lobogó szárnyas **nóalakja** meleg szeretettel ölelte magához a **hatalmas cser, a fényes napot virágerdejével és hímes mezőjével** együtt ...

... Boldogság terült el mindenütt ...

... Egyszerre setét lett ... Váratlanul, hirtelen lebukott a **nap** ... A fehér zászló **nóalakja** lehorgasztott fővel terítette fehér szárnyát a **cser** imbolygó koronája fölé ... **Fekete felhő** vett magára a **hímes mező** ... A **virágok** szomorúan hullatták **harmatcsepjeiket** ...

... A fehér zászló *nóalakja* szürkülni kezdett ... A *virágok* a üggedtan hajlongjak ide-oda a **hidog szélben** ... A *cser* sárguló lombja szomorúan bólintgatott ... A *hímes mező* elvesztette **szép zöld** szinét ...

... Omlott a **zápor** ... Iszonyu hangok tompán, kiértetlesen zugtak fel a **föld mélyéből** ... A fehér zászló **gyászfátyolos nóalakjával** ide-oda imbolygott a **messze távolban** ... A *cser* tépett koronáján **fekete felhő** ült ...

... Az *épolgatott virágok* kitárt kelyheikkel integettek a tova lebbenő fehér zászló után s inaidag szárnyaival öleltek át a fehér zászló *bus alakját* ...

... Hol a fehér zászló s szárnyas **nóalakja** lengett, *ott vette körül a virágok illata* ... A fehér lobogó *nóalakját halálnyi sugár vette körül* ...

... Az elhagyott virágok nému intésekkel szomorúan *bisogatták* a fehér zászló *bus alakját* ... De az *czéltalanul tovább-tovább bolygott a hideg térben* ... Oly kor egy-egy *forró könyet* eltett **kedves virágai és az imádott hímes mező felé** ...

... *Egyszer-kétszer tört meg a sötétség hatalma* ... A fehér zászló fekete *nóalakja* visszatért **virágos kertjébe a hímes mezőre** ... A'tán ujra távozott ...

... *Villám cuvázott* ... **Tűr villam meg** ... *Piros vér folyt* ... *Jaj siralma szakadt ki a lépen* ... *Megrengett a* **cser** ... *Porba omlott a virágerdő* ... *Földrengés rázta meg azt a hímes mezőt, melynek fölöjében a cser gyökerei legmélyebben nőttek* ... azt a hímes mezőt, melyet *a nap lebukása gyász fátyával takart* ...

... *Zokogás* tépte a fehér lobogó szárnyát ... s a fehér lobogó **nóalakja** — *lebukott* ... *Lebukott* ...

... *Felébredtem* ...

Deák Gyuláné Végh Irma.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

A temetés napján Ő Felsége Bánffy Dezső báró miniszterelnökhöz és Goluchovszky gróf küllügyminiszterhez legfelsőbb kéziratokat intézett, melyekben tudomásukra hozza, hogy „*Erzsébet császárné és királyné gyászos emlékére . . . a női nem számára . . .*“ az **Erzsébet-rendet** alapítja s többek között így szól:

„A jóttevés és embertársai fájdalmainak enyhítése volt az, mire a megboldogult egész életén át törekedett, szolgáljon tehát ez ujonnan alapított rend is arra, hogy általa oly érdemek nyerjék el jutalmukat, melyeket asszonyok és hajadonok különböző hivatási körükben, vagy pedig a vallás, emberszeretet és jótékonyság terén szereztek maguknak.“

E renddel egy érem is áll kapcsolatban, mely *Erzsébet*-érempek lesz nevezendő.

A rendnek három foka van, u. m. nagykereszt, első- és második osztály.

A nagykereszt az első osztályu rendjel aranyból, a második osztályu pedig ezüstből készül.

Erzsébet királyné gyászhete.

A temetés.

Bécs, szept. 17. (A Székely Udvarhely eredeti távirata.) Udvarhely vármegye küldöttsége — gróf Haller János, Ugron Gábor, Lázár Ádám gróf, osztalkozva Holtay Ferencz dr, az oklánd kerület orsz. képviselője — ma testületileg helyezte a megye koszorúját a felséges királyné ravatalára.

(— c.) Szeptember 17-én (szombaton) a magyar nemzet ónási rés. vére és mély fájdalma kivéretlen helyeztek egyetlen fia mellé Erzsébet királyné halt porait.

A temetésen a magyar kormány összes tagjain, a képviselő- és főrendiház számos küldöttségein kívül mind az 52 vármegye, 83 magyar város és számtalan más testület küldöttségileg képviseltette magát. Sok sem látott Bécs több gyászba öltözött magyart, mint e szomoru temetésen. A magyar országgyűlés mindkét házának hatalmas küldöttséghez osztalkozatok a törvényhatóságok és a magyar honvédség küldöttségei. A nemet, mely katonatisztek, politikusok, méltóságok, egyházfik, művészek és írók több mint 200 főből álló díszes osztajtából állott, a Burk-gyászban fekvő magyar háznál sorakozott és Fehérváry Géza báró honvédelmi miniszter vezetése alatt ment a Neuer-Markt térre, hol a kapucinusok temploma és a királyi csalad sirboltja van.

Szept. 16-án Szilágyi Dezső képviselőházi elnök és Károlyi Tibor grófi főrendiházi elnök a magyar főrendiház és a magyar országgyűlés koszorúit helyezték a megboldogult felséges asszony ravatalára.

Benn, a templomban több, mint 1500 koszoru virágillata telitette a levegőt. Mély gyász volt ott, fekete posztó vonta be még a templom kárpitját is.

A ravatalnál Erzsébet császárné és királyné czimerei alatt latin nyelven ez a felirat állott:

Erzsébet Ausztria császárnéja és Magyarország királynéja. 1898.

Magát a gyászszertartás mélységes fájdalmat leirni toll nem képes. Hatalmas urálkodók, fejedelmek, kemény férfiak és gyönge nők hullattak sürü könyeket a keserű vallás perczeiben.

A beszentelést Gruscha bibornok végezte s az után következett a legfájdalmasabb, a legnyitóbb pillanat. Komornyikok jelentek meg, kik ismeretlen drága királynőnk kihült porait a ravatalról; kapucziusok égő fáklyákat tartva és buzgó imákat rebegve kisérték le a sirboltba.

Jó öreg királynak az egész szertartás alatt le nem vette szemét a drága halott koporsójáról, küzdött a metsző fájdalom szorogató nyomása ellen, többször könyek gördültek le szemeiből. Mellette elfojtottan sóhajtak ősanyai Gizella és Mária Valéria királyi herczegnők.

Erzsébet, a magyarok királynéja, nyugodjék békében egyetlen fia mellett!

Hontalan jobb sorsra nem ily végzetes halálra voltak érdemesek . . .

A gyász vármosunkban.

Lapunk megelőző számában résztelesen leirtuk Udvarhely vármegye és Székely Udvarhely város szept. hó 15-én tartott gyászülléseit.

Sz.-Udvarhely város közöttsége a következő részvétfeliratot intézte a legungacsabb trón számolyához:

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Ama durva tör, mely a legiszabb szivet megsebezte, — amaz istentelen kéz, mely Felségeinek hitvesi szivét oly érzékenyen sértette: a székely anyaviszon minden egyes polgárának hazafias lelkét is mely fájdalommal sajtóznak.

El tudjuk képzelni, hogy mily óriási fájdalom szaggatja Felségeinek nagy lelkét e szomoru napokban — s szeretnők megszomorodott szivébe a vigasztalás balzsamát csepegtetni: ámde hogy nyujtsunk mi vigasztalást, mikor magunk is vigasztalhatlanok vagyunk, mert hiszen a nemzetnek édesanyját, magyar hazánknak védőangyalát vesztettük el.

De talán némi enyhülést nyujthat Felséged atyai lelkének az a tudat, hogy miként összetart a magyar nemzet akkor, mikor kötelessége támadja meg a haza határait:ép ugy egyek vagyunk ma a mély fájdalomban, azon koporsónál, mely Felségednek és a magyar nemzetnek közös drága kincsét zárta magába.

Azt a sötét gyászt, mely a királyi trón fényét elhomályositotta, — azt a komor felhőt, mely Felséged hitvesi szerető szivére nehezedett, világositsa meg Felséged vallásos lelkének láng- s — a magyar nemzet osztatlan szeretetének ragyogó fénye.

Midőn Sz.-Udvarhely városnak polgárai özönte és igazi szivükkel járultak Felségednek magas trónja elé, legmélyebb jobbágyi hódolattal maradunk

Császári és Apostoli Királyi Felségednek leghivebb alattvalói:

Dr Gyarmathy Dezső s.k. polgármester. *Gálffy Endre* s.k. főjegyző.

Az egész bécs lefolyása alatt a város mind mélyebb gyászt öltött. Középületeken, nagy és kis magán házakon fekete gyászlók vagy fekete fátyollal bevont nemezti zászlók hirdették s hirdetik ma is a lakosság mély gyászát. Még a vidéröl bejövő vásáro- nép arczán is megláthatók a mély megilettódás.

A temetés napján zárva maradtak az összes üzletek.

Akkor a gyásznak, a szomorusságnak volt a napja. Leverten pött-mett, gyülekezett a közönség.

Egyetlen beszédtárgy volt szomorun véget ért Nagyasszonynak sorsa és a bécsi ízgelmus utcákat.

A közönség apraja-nagyja, vármegyei, törvényszéki, pénzügyigazgatósági, járásbirósági, adóhivatali, városi tisztviselők, a helybeli tanári kar, a os. és kir. tisztikar, a családoság, az iparos egyletek és a nőegylet stb. szorakoztatva vonultak a rom. kath. nagy templomba, hol Jung Cseke Lajos spátplébános teljes ornátusban, fényes segédlettel tartott meghaló gyászistentiszteletet. A templomban gyászravatal volt felállitva a felséges asszony arczképével diszitve.

A rom. kath. templomból a közönség az ev. ref. templomba vonult, hol Bedő Ferencz első pap mondott mélyen áterzett és könyekig megindító gyászbeszédet boldogult királynénk emlékezetére.

A m. kir. állami főreáliskola ifjusága lelkes professzorai vezetése alatt mindjárt az istenti tiszteletek bevégzése után tartotta meg gyászünnepségét, Pálffy Károly professor tartott az ifjuság előtt lelkesitő gyászbeszédet.

A róm. kath. fögymnasiumban szintén akkor volt a gyászünnep s Gáspár István professor emlékezett meg boldogult királynénk feledhetetlen emlékéről.

Az ev. ref. főiskola f. hó 19 án szintén kegyeletes gyászünnepet tartott, melynek programnja: multszámunkban olvasható. Az ifjuság az emlékünnepén a közönség teljesen megtöltötte az iskola diszermét. Minden programpont a szomoru alkalomhoz méltóan sikerült. Ez emlékünnepen Bod Károly professor mondott mély érzéstől áthatott szózatot a tanuló ifjusághoz.

A helybeli ref. leányiskolában f. hó 22 én tartották meg *Erzsébet* magyar királyné gyászünnepét, a direktoló szétlik és az iskolaszék tagjainak jeleulétében. Az alkalmi beszédet Kovács István s.-lelkész a vallás-tan. mondotta.

* * *

A vidék sem maradt el a gyász kifejezésével. A temetés napján, vagy az utána következő napon a községek temnaikba gyülteek s buzgó imával vetnek részt a legjobb királyné gyászos halálán.

Székely-Keresztúr szombaton az utcákat lámpákat gyászfátyollal bevontak s egész délután égtek. Megboldogultat a harangok minden templomban s a polgári zenekar gyászindulója mellett a közösegi elöljárósag, képzedei és gymn. ifjusag csaladtakozatval a közösgen végig vonult a mukedvelő társulat által kezdeményezett gyászmenet, mely után Papp József tanár lelkesitő gyászbeszédet mondott. Vasárnap az ev. ref. és unitár. templomokban volt gyászistentisztelet. Hétfőn pedig a róm. kath. templomban volt requiem. Az istentisztelenben a képzedei dalkor szép gyászdalokat énekeltek. Szabó Gábor alkalmi imáját Gecsenik Emil zenészétes szerint a mukedvelő szakkor énekelt. Végler Aranka latin szövegü szólót énekelt. A gyász napja — a lövöte körös elöljárósága és képviselőtestülete a hó 17-én tartott ülésén a gyászünnepélyi hivatalba gyülekezett s onnan díszmenetben a közösegi jegyzőivel élén, gyászfátyollal bevont nemezti lobogó alatt, gyászdalok éneklése mellett vonultak a templomba. Ottan a tanitó mentek szintén szép menetben a szabadságolt tart. szakosztás a hivők sokasága. A templom zsufolásig telt a szomoru hivókkel. Dr. Ádám jós plebános végezte az énekes gyászmisét, mely után a hivők szerge a plebános és jegyző vezetésével a köz. jegyzői helyiséba vonult s ott a vezetők egymást felváltva, meghaló gyászbeszédet szónokoltak ugy a rusi elkalmából. A nép könyekig meghatva, csendesen szótoszott s egész nap munkaszünetet tartott. — Homorodi Lajos a közösegben vasárnap az unitár. templomban gyászistentisztelet volt, melyen a kir. járásbiróság Rotaridesz Mihály dr járásbiró, a szolgabiróság Benedek Imre főszolgabiró vezetésével, a köz. elöljáróság, csendőrség, mindkét olvasókör, tűzoltóegylet, az állami iskola gondnoksága és az növendékes testülettelej jelen voltak. A nagy számban összegyült gyászoló közösség előtt Pál Ferencz unitár. pap mondott szivhez szóló imát s tartott meghaló gyászbeszédet. Az állami iskola szünap d. u. a szép temetőben ment tartott, hol szintén Pál Ferencz unitár. imát s Bedő József tanitó gyászbeszédet. Ezeken kivül 3 sémy- és egy fünövendék alkalmi költeményeket szavalt. Az ünnepségi kezdetén és végén Bedő tanitó vezetésével a növendékek gyászdalokat szavaltak. Kismeljuk még Magyar-Hermány községet, hol a meneteés napján a nép t-ljes munkaszünetet tartott s áhitattal hallgatta meg a templomban Kovács József lelkész gyászimáját. Az állami iskolában pedig Jakab József tanitó az egész közös lakossága előtt nagyon szép beszédben ismertette feledhetetlen Királynénk szomoru halálát.

Erzsébet királyné emlékszobra.

Lapunk mult számában irtuk:

»Hódolni nem elég; tenni is kell!«

„Ő mindent megtett érettünk, mig élt: tegyunk mi is emlékeért!“

„Hozzá és Hozzánk méltó emlékoszlop hirdesse az egész világnak, a jövő századoknak, hogy volt Magyarországnak egy Erzsébet királynéja, ki szerette a magyarokat, kit szerettek a magyarok.“

„A gazdagok ezrei a hála, a szeretet gyarkolásánál nem érnek többet a szegények fillérei!«

Az országgyülés törvényben mondja ki, »**Hogy Hőn szeretett dicsőült királynénknak, a haza jóttevő Nemtőjének áldásos emléke sohá nem szünő hálánk és kegyeletünk jeléül törvénybe iktatnassék.**“

Boldog önérzet fogja el minden honfi és honleány szivét, ha arra gondol, hogy alig nehány nap alatt egy negyed millió forint gyült össze a nagy királyné emlészobrára,

Mi se maradjunk el a kegyeletnek, a hálának gyakorlásában, hanem teljesitsük, mit már elő. ó számunkban hangoztattunk és »gyüjtsük össze filleriinket boldogult Erzsébet királyné Ő Felsége, a mi anyánk, nagyasszonyunk, őrzőangyalunk emlékére «

A *Székely-Udvarhely* szerkesztősége ezennel 10 koronával kezdi meg a gyűjtést s minden legkisebb adományt elfogad, nyugtázt és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz beküldi, hol az egész hazának gyüjtött adományokat kezelik.

A Székely-Udvarhely gyüjtése:

Szerkesztőség	10 kor.
S. Daraghy Zoltán . . .	1 „
Összesen	11 kor.

Városi közgyülés.

Városunk képviselőtestülete Gyarmathy Dezső dr polgármester elnöklete alatt első és ez évben harmadik rendes közgyülését e hó 19-én s folytatólagosan 21-én — nagy érdeklődéssel tartotta meg.

Az első nap a 41 tárgy közül csak 16 volt letárgyalható, mert a helyzetét mélyen szántó és megnyitó és a polgármester félévi terjedelmes jelentése több időt lefoglalt. A féléves jelentés érdekesebb részeit ismertetni fogjuk, az uj időszak kezdetét jelemző elnöki megnyitót pedig szóról-szóra ide iktatjuk :

Tekintetes képviselőtestület!

Üdvözlöm a tisztelt képviselőtestületi tag urakat, hogy fáradságot nem kimélve, szivesek voltak megjelenni, bár általános és mindnyájunkban dandó lenne a közügy iránti rágaszkodás s a városunk előlialadásán óhajtó törekvés.

Ha résztvkrül meg van a kötelessége tudás és az azzal járó tevékenység, az önök részéről a szigorú ellenőrzés — városunk csak haladhat.

Az igen tisztelt képviselőtestületet tagjai közül nagy részet nőtt ónek óta jelentékenyt szerepet vitt az ellenőrzés terén és ez okból nem kell nagyon rámutassunk a mulasztásokra, hisz önök mindnyájan látták, tudják, hogy városunk bár a földgömbön van, de nem monog, hanem áll rendületlenül. Erdély valamennyi kis városa tulszarnyalta azt, hogy polgárai meg lettek volna nagyon terhelve. Sz.-Udvarhely városa áll mozdulatlanul, tehetetlenül, mert vérszégény testével képtelen mozdulni, erőtlen munkát végezni.

Kérdik önök, mi az oka?

A kétszerkettővel való folytonos harcban állás.

Nem vettek számot — legalább nem alaposan — a meglévő vagyonnal és jövedelemmel. Nem hasonlitották össze a korkövetelte szükségleteket és megtörtént, hogy a szükséges kiadások mellőzésén s hiányévsbe szükségesek fedeztettek, a hiány kérelhetlen gyarapodott, megtörtént és ez miden évben, hogy egyeseket terhelő szegény sorsú a város pénztárból fedeztetek a nélkül, hogy vissza téritésérő gondoskodtak volna. Sok ezerekre megy uraim az az összeg, a melyet erélyes ellenőrzéssel, komoly kötelesség tudással nem volt szabad a közös pénztárból fedezni — legalább addig nem, mig a szükséges kiadások nem fedeztetek, mert ez által megbénitóttak, elvették az erőt, megakadályoztak a haladást.

Kötelezettségekben látom előirányozva a pénztár terhére és számadásokban érvényesitve »bonus Apollói pótadó«, »megyeházépitési pótadó«. Kérdem, ugyan mi köze ezen adónemeknek egy ilyen szegény pénztárhoz, hiszen ez a polgárt terheli s mennyiben megyei lakos; ez csak annyiban és annyi összegig terhelheti a pénztárt, amennyiben — mint jogi személyt — adója után ő is megrovatik. A pénztárból fizetni ily összegeket számitlanlanság volt a jövővel. Ehhez hasonló, de mégis némi részben indokolható a felsőlányiskolának fizetendő 5 százalékos pótadó és a Mária Valéria kisdedővónak fizetendő 5 százalék pótadó.

Nézetem szerint, ily összegeket a község-pénztár terhére fizetni, midőn az a pénztár a mulhatlan szükséges és kötelező kiadást is csak igen korlátoltságtól képes fedezni, vétkes könnyelmiség.

Csak ez a négy tétel az 1898. évi költségvetésben 3987 frt erőban lett felvéve és ugy a hogy az évi során a közös pénztárárói fizetve.

Vesseunk számot uraim, hogy mi összeggel lett a város pénztára az utolsó két évtized alatt csorbitva és mennyire emelt fövel állunánk, ha ezen összegekat meg hagyják a város vagyonának.

A társadalmi viszonyok hatalmas követelésekkel állnak elő és mi tehetetlenül állun'jóformán, mert

Gyümölcscsomagoláshoz Nagyon alkalmas üres ládák és hordók minden nagyságban jutányos áron kaphatók Gál Ignosnál Székely-Udvarhelyt.

finatal, munkaképes korban elfocsérelték az erőt, elvesztegették a vagyont és most, mikor gyámoltásra van szükség, mások segítségéhez kell fordulniuk, az adózó polgárok erősebb megterheltetését kell igénybe vegyétek, ha kölcsonhoz nem akarunk nyulni.

Én jól tudom, igen tisztelt képviselőtestület, hogy törvényeink ez a közbizalom, a kezdeményezés jogát a polgármester kezébe tette le, én nem is akarok a napról-napra való nyomorult tengődésnél marádni és a tevékenységgel járó felelősség gondjaitól megszabadulni, de megvallom meg, hogy ily viszonyok között első sorban a szükségszerű biztosítva van hessek át a hasznot, jövedelmet adó befektetések javaslatához és ha ez sikerül, önök és tisztviselőtársaim támogatásával telessek valamit, ami városunkat köznapi egyszerűségéből kiemeli.

Kérem becses támogatásukat, hogy derék városunk ne legyen méltó gúnytárgya az idegeneknek és ne okozzon szégyenérzetet a helybeli polgároknak. Kérem becses támogatásukat, hogy büszke önérzettel mondhassuk »városunk rendezett viszonyok között élő és a kor intő szavát értő város, a mely akar is és tudis is haladni«.

Nem mulaszthatom el megemlékezni Doros György tagtársunk elhunytáról. Nem kell ismertessem jó tulajdonait, melyekkel rendelkezett, hisz mindnyájan láttuk napo-kent annak megnyilatkozását. Páradhatlan volt a munkában, becsületes vagyonszerzéssel biztosította családját és könyörületes jó szívével sok szerencsétlennek szárazolta fel könyeit. Áldás és béke lengjen közöttünk a legszebb férfi kedves elhúltának! porhüvelye felett s kedves legyen az emlékezete, a mely közöttünk maradj.

*

Minden esetre legérdekesebb pontja volt a közgyűlésnek a hiányképen feltüntetett 20 ezer forint.

Ez összeg keletkezése — mint a polgármester felvilágosító magyarázatából meggyőződtünk — az, hogy a tisztelt tanácsa a költségvetésünk megállapítása és szükséges bevételeket nem eszközölte, a kiadásokat nem teljesítette, de annál többé szükségtelen kiadást folyósítva, az utalványok halomszámra gyűltek. E tárgyban 20-nál több hozzászóló volt, mig határozatkép ki nem mondotta az elnök, hogy a sürgős kiadások fedezésére 12 ezer frt erejű kölcsönt kötnek; a nem sürgősekre időhaladtával eszközöl és végül a teljes tiszta kép nyerhetésére végett a polgármester nyomozatot viszen keresztül.

Valóban bámulatra méltó, hogy ilyen előzmények után a képviselőtestület a polgármestert helyettesitő tanácsosnak honorarium képen a nyári vezetésért 120 frtot megszavazott.

Nem volt kevésbé feltűnő az is, hogy az 1897. évi számadásban a város 16 ezer frton felül vár bevételezést és 50 ezeren felül kiadást. Itt is vizsgálat van elrendelve s keresztülvitelével a polgármestert bízták meg.

Ugy látszik, nem ok nélkül jegyezte meg egy humoros képviselő a költségvetési előirányzatnál, miszerint »lesz »sprüre 5 frt«: »talán kivés lesz kérem.«

A költségvetést egészében elfogadták, melyben közigazgatási czélokra 3 százalékos pótadó van előirányozva. Hogy irigyelhetnek azok a községek, a hol egy-egy pótadó is 35 vagy 45 az évenkénti!...

Nem csuda, ha városunk a régi felügyelet és vezetés mellett nem haladott. Kivánatos volna, hogy a képviselő urak is felszabadnak.

Irodalom.

»A kegyelet oszlopa.« Bod Károly ev. ref. kolt. professor »Kegyelet oszlopa« cz. könyve megjelent s az előfizetők- és megrendelőknek holnap (hétfőn) küldi meg a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatala.

»A Magyar nemzet Arany könyve«. Az ezeréves ünnep alkalmából nehány irónak az az ötlete támadt, hogy megörökiti az ezeréves Magyar nemzet most élő családait. E czélból a fent olvasható czimmel Kulcsár Béla genealogiai lexikont szerkeszt, mely díjtalanul fogja kiosztani minden honpolgár évenkénti és leszármazási adatait. Szóval ez a vállalat uj »Szent-ezei Aranykönyv«, valósággal a demokratia »Gothai Almanach«-ja lesz. A vállalatból minden honapban egy füzet, körülbelül 1000 életrajzot tartalmazó könyv beütésére nélmutatóval ellátott kötet jelenik meg, díszes kiállitásban, albumalakban. Egy ilyen önálló egészet képező könyv ára 1 frt lesz. A vállalat szerkesztősége és kiadóhivatala Garay-tér 19. szám alatt van. A vállalat az élettani adatok gyűjtését 1897-ben kezdette meg, még pedig oly sikerrel, hogy már az 1897. év végén 30 czer életrajz állott a szerkesztőség rendelkezésére. A vállalat kötetei f. évi novembertől kezdve sürü egymásutánban jelennek meg.

A Pesti Hirlap nagy képes naptára szivesen látott karácsonyi ajándéka Magyarország legkelendőbb, legelterjedtebb s ép azért leghatalmasabb vállalatának: a Pesti Hirlapnak. Megkapja a naptárt, melybe legkitünöbb irónk dolgoznak, s mely díszes kiállitásban, sok képp 1 és terjedelmes kézhasznu résszel (czimtár, utmutató, gazdasági tudnivalók) decsember közepén küldetik szét, minden októberben belépő uj előfizető is. Valamint megkapja a folyó regényt kullon lenyomatban. Azonkívül minden előfizető kap havonkint folljegyzésekre való kis jegyzetek-tömb s a Párisi Divat czimü díszes divat-hetilapot félszen. Egyetlen más lap sem nyujt annyi kedvezményt olvasóinak, mint a Pesti Hirlap, mely valóban versenyen kivül áll. Minden kedvezményen résztesül az is, aki havonkénti küldi be az előfizetést 1 frt 20 krt; mig két hóra 2 frt 40 kr, 3 hóra 3 frt 50 kr a lap ára; a Párisi Divattal együtt negyed évre 4 frt 50 kr. Kivánatra mutatvány-számokat is küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Váczi-körut 78, a Pesti Hirlap házában).

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, szíveskedjenek azt minél előbb megujitani, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.

— A magyar király ő Felsége kiadta az ujonnan alapitott Erzsébet-rend alapszabályait és Sztáray grófnét, ki Erzsébet királyné oldala mellett volt az utolsó pillanatokban is, ezen uj rend elsőosztályú kitüntetésében részesítette. Midőn örömmel üdvözöljük ezt az uj intézményt, egyszersmind reméljük, hogy ez majd oly sokoldalú tevékenysége fogja sarkalni honleányainkat, a jótékonyság terén.

— Személyi hírek. Dr Osoboth Simon m. kir. honvéd elemügyi miniszter titkár a miniszter megbizásából városunk- és a közpoontszolgabiró hivatalnál a katona ügyek menetét tüzetesen megvizsgálta a — mint értesülünk — mindkét helyen megelégedését nyilvánitotta. Innen a többi járásokba s azután Nagy-Küküllő vármegyébe utazik. — Gábor Péter, Háromszék vármegye alispánja a hó 19-ém rövid idöig városunkban volt, hogy a helybeli róm. kath. főgymnasiumba tanuló fiát meglátogassa.

— Az uralkodó családa a fejedelmek aranykoronája mellett a fajdalom töviskoronáját is viseli. Es a mi királyunk szenvedésében mindig olyan nagy. Némán tür, panaszra nem nyilnak ki ajkai. Egre emeli tekintetét és tovább hordja remélten ösz fejét... Albrecht főherczeg elgyötörve, Hildegarnak sorsa az első tragédia. Elevenen égett el. A második Miksa császár agyonlövetése Mexikóban. A harmadik Lajos, Bajorország szerencsétlen királyának ejsze. A negyedik Rudolf az egyetlen fiu, a mi reményünk megdöbbentő halála. Az öttödik Ferdinánd, ki lováról esett le Bécs mellett. A hatodik Orth János elnése. A hetedik László főherczegnek, az ágyai erdő halottjának története. A nyolczadik az alencsoni herczegnő elégése Párisban. A kilenczedik?... És a kilenczedik most folyt le szemeink előtt.

— Vármegyének közigazgatási bizottságának tanuk tárvé lette folytán — Jakab Gyula vármegyei alispán elnöklete alatt — e hó 21-én tartotta meg havi rendes ülését. Napirend alatt Ugron Zoltán a mult havi ülés jegyzőkönyvét akarta volna módositani, de ez — állítása szerint — a főispán által történt ő ndreutasitás az azt megelőző ülésről való elmaradásának bejelentése miatt volt, ennek jogtalanságáért törvényre hivatkozott, mi abban nem foglt elő. Kifogásának irásban való beadására utasitotta a bizottság azon kijelentéssel, hogy a már egyszer hitelesitett jegyzőkönyv javitása sák nem jöhet. Ugron Zoltán az alispáni jelentés után ismét felszólalt a fiatlavi bal feljárójának feltöltése miatt. Az alispán kijelenti, hogy e tárgyban intézkedik. Ugron Zoltán egyuttal interpellált a fiatlavi köze. pemtárnok sikkasztása miatt. Mire Lázár Ádám gróf, vármegyei figyelő adott felvilágositást s ezt ugy az interpelláló, mint a biz. illes. tudomásul vette. Ugron Zoltánnak a mult havi ülésen tett azon kérdésére, hogy a székelykereszturi jegyző mi jogon foglalkozik ügyvédi tevékenységgel a megyében a jegyző válaszolt s felvilágositásai a megyében a tanyaügyek ártelmében s a választ tudomásul vették. A mintegy 56 pontból állott tárgysorozat egyesek magánügyei voltak s azok az előadók véleményeinek elfogadása mellett lettek határozatra emlve.

— Külfödi utazás. Miklósfalvi Biró Sándor, a kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás jeles végzettségű növendéke, ki érettségi bizonyitványt a helybeli ev. ref. kollegiumban nyert, tanulmányai folytatása végett e hó 20 án Budapest—Bécs—Münchenen keresztül Hollandiába az utrechti egyetemre utazott. Kisérje szerencse a derék székely fiut.

— Az orsz. nőképző egyesület, élén Gzv. Teleky Sándorné Jókai Mór kozorus költonk közreműködésével, megszámlat indított az ős-ösen hanos nőegyesületeket fól fogja hivni az Erzsébet királyné szobrára való gyüjtés és egy nagyobb alapitvány létre hozása iránt. Nagy megegnyásunkra szolgál, hogy e tekintetben a mi helyeli jótékony nőegyesületünk megelőzte a fővárost, a miben hathatós példa adással elöljárva, mégs hó 14-én tartott gyülésben koszorusvallás czimen 200 koronát szavazott meg ős-ös czélja gyász ünnepélyeken testülteling vett részt. Hála s köszönet érette az elkészültig!

Bücsu. A sepsiszentgyörgyi kir. pénzügyigazgató sághoz történt áthelyezésem folytán innen távozva: mindazon tisztelt ismerőseim és barátaimnak, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen búcsut nem vehettem, ez utón mondok szivélyes istenhozatlot; felkérem ő köszönom a velem és családommal érzetetett jóindulatot és kérem azt nekünk továbbra is fenntartani. Sz.-Udvarhely. 1898. szeptember hó 15-én. Schmidt Frigyes m. kir. pénzügyi fogalmazó és feldaonjivántartási biztos.

— Sorsolás. A prot. szeretetház sorsejegyeinek első húzása f. hó. 15-én megtörtént. Az érdeklődők a húzás eredményéről szóló kimutatásért a sorsolást rendező bizottsághoz fordulhatnak. (Kolozsvár. Bolkirálytuza 15 sz.)

— Ongyilkosság. Agyagfalvai Varga Zsigmond — mint hirelik — elmekóros állapotban a Küküllőbe ölte magát. Tettét a község maluma felül, a „Buzáskert" helyen kivül lelte halálát.

— Tűz. E hó 22 én Zetelaka községben Kapás Ferencz földmives háza leégett.

— Halesetek. Kecskés Antal Kossuth utczai vendéglőjében október hó 1-én (szombaton) halestélyt lesz. Házhoz is kiküld nevezett vendéglős finom és izletes szegedi halpaprikást.

Közöség köréből.*

Nyilt kérdések a helybeli tek. rendőrkapitányághoz és a tek. iparhatósághoz.

I.

a) Van-e tudomása a tek. városi rendőrkapitányságnak arról, hogy Kecskés urnak a Kossuth-utczában levő kávé, sör- és bor árulókban oszaknem minden éjjel reggelig tartó dorbézolásnak és éktelen lármának szokott szünhelye lenni, hogy a zene soha se szünetel és e miatt nekünk, panaszt tett szomszédoknak, ejjeli nyugalmunk teljesen veszélyeztetve van?

b) Kivánja-e panaszunk értelmében, ezt a türhetetlen állapotot megszüntetni?

II.

a) Ki és minő indokból engedélyezte, hogy a város füstöszjárnak közepén, hol csaknem minden második ház vendéglőgondos-hol a 8 sőfés helyiségen kivül, meg az ott levő 2 füszer kereskedésben is árulnak szesztalokat, vagy idegen izraelita uraság, ki csak a vasuti állomás környékén, tehát a város végén nyert engedélyt üzlet nyitásra, a Kecskés-féle kávésör- és bor árulás s a Schnapek-féle vendéglő között, az Agotha-telken, tanári lakásom tűzvetlen szomszédságában, czégéres pálinka-, sör- és borárulást nyisson?

b) Van-e tudomása a tek. rendőrkapitányságnak és engedélyt adó iparhatóságnak arról, hogy ez a pálinka áruló helyiség mindennap, de kivált keddenként, ragyalól késő estig a vidék összes idő beszélő napszámosainak és sátoros czigányainak duhajkodó tanyája, kik éktelen lármájukkal és istentelen káromkodásaikkal megyalázzák auyavárosunk jó hirét?

c) Kivána-e tek. iparhatóság és tek. rendőrkapitányság ezen a türhetetlen állapotot is gyors és erélyes follépés, illetve a pálinkaárulás betiltása által megtenni.

Sz.-Udvarhely, 1898. szept. 20.

Bod Károly,
ref. kolt. tanár.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhely vármegye főispánjától. 720—898. sz. Pályázati hirdetmény. A kormányutasitása bizott Udvarhely vármegyében a tiszti főügyészi állás ismételt folytán — üresedésbe jött. Ezen állással évi 1278 frt fizetés és 200 frt lakbér jár. Folhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883 évi I-ső törvénycikkben előirt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi October hó 4-ig adják be. Sz.-Udvarhely, 1898. szept. 4. Gróf Haller János, főispán.

Udvarhely vármegye alispánjától. Sz. 21517—98. alispáni sz. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község elöljáróságának. Közhirré tétel végett értesitem, hogy Bágy község 17 falusi havasa legelőjén, Lokod község Hodrás tető nevű legelőjén és Gyepes község községi szarvasmarha-állományában a ragadós sárgy- és körömfájás; Zsombor község egyik erdei legelőn levő csordájában és Homoród-Szent-Pál község lövő állományában a hivatalban a havasfájás jelentetett be s közöségek, illetve legelőhelyek zárattak alá lettek helyezve. Homoród-Jánosfalva község sertésállományában pedig a sertésvész megszünt s a zárlat fel van oldva. Sz.-Udvarhely, 1898. szept. 12. Jakab Gyula, alispán.

22070—98. alisp. szám. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi elöljáróságnak. Közhirré tétel végett értesitem, hogy a Berlinbe szánt magyarországi friss hus küldeményszét állami állatorvos által kiállitott és hiteles német forditásban is mellékelt olyan bizonyitványunk kell kisérnie, mely igazolja, hogy a beviteli és közöségszegyzi szempontból Berlinbe uj vizsgálat alá vett hus ilyan állatból származik, mely a levágás előtt élő állapotban megvizsgáltatott és ez alkalommal felismerhető betegségtől mentesnek találtatott. Sz.-Udvarhely, 1898. évi szept. 20. Jakab Gyula, alispán.

Udvarhely vármegye alispánjától. 22031—98 alisp. sz. Hirdetmény. A vármegyeházban levő iroda, — valamint az Udvarhelyi kozkórház részére az 1898/99-iki évi téli idényre szükségeltető tüzifa szállításnak biztositása végett f. évi October hó 4-ikén 3-ára a vármegyeház kistermében árlejtés tüzetik ki. A vármegyeház részére szükségeltetik 350 köbm. tüzifa; az Udvarhelyi kozkórház részére 445 köbm. tüzifa. Vállalkozni lelnek minőkéi hajtseg szükségeltetnek szállitására, vagy külön-külön is. Vállalkozni óhajtók 50 kros bélyegzőel ellátott irásbeli ajánlatukat folyó évi October hó 4-én déli 12 órán belül az elnöknek, be a későbben beérkezett ajánlatok figyelmen kivül lesznek tekintetbe. A feltételek a hivatalos órákon belül a dőlörtnél tekinthetők meg. Sz.-Udvarhelyen 1898. szeptember 23-án. Jakab Gyula, alispán.

Gyászleletések a legdúsabb választékban, bármely perczben 2 órai 50 kr. alatt szállitatnak.

SOK Alapítvány Kelemen László Könyvtár © Eundadi Egyesület Cluj-Napoca

HIRDETÉSEK.

Gyakorlott zongora- és nyelvtanitónő,

ki több nagy városban fővári házaknál tanitott — kezdőktől a legmagasabb iskoláig — német-, franczia-, ének- és zongoraórákat ad mérsékelt díjak mellett. Kivételesen a szülők házához is elmegy. A tanitást szeptember 15-én megkezdte.

Lakása: Király-utcza, jobbra második ház.

Eladó zsir.

Alulirtnál idei tisztán kezelt szürt hájzsir kapható, kupája **1 frt 15 kr.** 20 kupás kandérokban, avasságtól mentes.

Tinics András,
mészáros Zetelakán.

1358—98. eln. szám.

Árlejtés.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék és ehez tartozó székelyudvarhelyi, székelykeresztúri és oklándi kir. járásbiróságok részére az 1899. évben szükséges könyvkötői munkák biztositása czéljából folyó 1898. **október 10-én d. e. 9 órakor** a törvényszéki elnök hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni.

Vállalkozni kivánók ezen árlejtésre azon értesitéssel hivatnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árlejtés napjáig alólirt kir. törvényszéki elnök kezéhez a hivatalos órák alatt benyujtandók lesznek.

Az árlejtési feltételek a törvényszéki elnöki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. törvényszék elnökétől.

Sz.-Udvarhely, 1898. szept. 15.

Az elnök ur szabadságon:
László Domokos,
kir. törvényszéki biró, elnök helyettes.

Husz anyakas méhem van eladó, melyeket kivánság szerint házhoz is szállithatok.

Medesér, 1898. szept. 20.

FERENCZI ÁRON,
lelkész.

29—1898. 3/elu. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A székelykeresztúri kir. járásbiróság helyiségeinek 1899. évi január hó 1-től december hó 31-ig vagyis egy évre leendő fűtésére 635 köbméter, a székelykeresztúri kir. járásbiróság fogházi helyiségeinek fűtésére ugyan azon időre 37.7 köbméter jó minőségü első osztályu teljesen kiszáradt hasábos bükk vagy gyertyafája szállitásának biztositása czéljából 1898. **évi October hó 4-én délelőtt 9 órakor** a kir. járásbiró hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni.

Vállalkozni kivánók ezen árlejtésre azon értesitéssel hivatnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, bepecsételt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árlejtés napjáig alólirt kir. járásbiróság vezetője kezéhez benyujtandók lesznek.

Az árlejtési feltételek a kir. járásbiróság vezetőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. járásbiróság vezetője

Sz.-Keresztúr, 1898. szept. 14-én

Apáthy Gyula,
kir. járásbiró.

13384—98. fszb. szám.

Árverési hirdetmény.

Vargyas közbirtokosság tulajdonát képező tölgy és bükk erdőkre vonatkozóag f. hó 12-én megkisértett árverezés eredményre nem vezetvén a II-ik árverésre határidőül az évi **October hó 11-ke d. e 10** óráját Vargyas község házához tűzöm ki.

Az árverési feltételek változatlan fentartatnak.

Kikiáltási ár marad az első és tölgy erdőre 30427 frt, a felső erdőre 38139 frt, bánatpénzül ezeknek 10 százaléka teendő.

Okland, 1898. szept. 14-én.

Benedek Imre,
főszolgabiró.

BOR

valódi szőlőléből, különböző minőségekben

csakis

FERENGEL GYULA

jóhirü pincéjében Székely Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő árakban: Literenként 80 krtól 1 frt 20 krig. 5 literen felül 26 krtól 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 56 lit. hordóban hektolitonként 20 frtról 38 frtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Az

erdélyi hegyi borok

TEUTSCH B. JÓZSEF
pincéjéből
(Segesvárt, Erdélyben)

Árjegyzék kivonata:

Nagy Küküllőmenti 1896-beli	1 liter	36 kr.
Marosmenti	1 liter	40 kr.
Kis-Küküllőmenti	1 liter	42 kr.
Bokácsi	1 liter	60 kr.
Dánosi	1 liter	65 kr.

üveg nélkül. Az üvegekért 7 kr fizetendő és ugyanez árban tisztán kimosva visszaütetnek.

Főraktár: **SALJÁNOS** fűszer- és ecsemegekereskedése **Székely-Udvarhelyt** (Kossuth-utcza).

Szám 560—1898. vh.

Arverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak V. 74/1898. polg. számu végzése által Kolozsvári Tamás és Banyai czégnek kpv. dr Kolozs Béla ügyv. által, székelyudvarhelyi Kemics Albert ellen 94 frt 60 kr tőke és járulékai iránti ügyben, alperesnél Székely-Udvarhelyen, összesen 356 frt 50 krra becsült következő javai, u. m.: 2 db festett sifon 2-ös ajtónak, 1 festett irószatal, 1 festett 3 fiókos kasztely, egy kerek lárczos fali óra, 1 zöldre festett kufler, 1 asztali olajos lámpa, 1 festett négyszögü kihuzós asztal és mg 8-tól 16 tétel alatti különféle ingok Székely-Udvarhelyen alperes lakásnál 1898. évi October hó 29-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igéröknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a birósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesitési, nem vétek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a vételár folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Székelyudvarhelyi biróságí végrehajtótól.

Sz.-Udvarhely, 1898. szept. hó 3-án.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

Szám: 735—98. vh

Árverési hirdetmény

A sz.-udvarhelyi kir. biróságí végrehajtó közhirré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak V. 433/1—98. polg. sz. végzése által segesvári J. B. Mühelbacher czégnek képviselője dr Kelemen Péter Frigyes ügyvéd által, korondi Szállasi Mártonné ellen 219 forint 47 kr oszt. értékü tőke és járulékai iránti ügyben, alperesnénél Korond községben összesen 558 o. é. frtra becsült következő javai u. m.: Huszt szekér szőna Benczédi Józsefné Zét udrában, husz szekér szőna alperesnének a borvíz-utczai tanorokban 3 nagy boglyában, egy boglyában 8 szekér sarju tanyái alperesnő lakása kertjében és még 4. tól 5. tétel alatti ingok Korond községben alperesnő lakásánál **1898. évi October hó 5-én** délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igéröknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a biróságí végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitési, nem vétek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a vételár folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Székelyudvarhelyi biróságí végrehajtótól.

Sz.-Udvarhely, 1898. szept. hó 3-án.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

Eladó épületek.

Zetelakán a község tulajdonát képező 1 drb 7 öles ház 60 frt.; 1 darab 9 oles ház 60 frt és 1 darab 8 öles csürös pajta 50 frt kikiáltási árban a legtöbbet igérőknek f. évi **october 2 án d. e. 8 órakor** elfognak adatni.

Zetelakán, 1898. szept. 20-án.

Marossy Mózes, h. jegyző. **Biró Mihály,** k. biró.

1352—98. elu. sz.

Árlejtés.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszéki és járásbiróság hivatali helyiségeinek 1899. évi január 1-töl december 31 ig levő fűtésére 222.6 köbméter, a székelyudvarhelyi kir. ügyészség hivatali és fogház helyiségeinek fűtésére ugyanazon időre 114.6 köbméter jó minőségü első osztályu teljesen kiszáradt hasábos bükk és szálfavának biztositása czéljából folyó 1898. évi **october hó 11 én d. e. 9 órakor** a törvényszéki elnök hivatalos helyiségében árlejtés fog tartatni.

Vállalkozni kivánók ezen árlejtésre azon értesitéssel hivatnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, lepecsételt irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árlejtés napjáig alólirt kir. törvényszéki elnök kezéhez benyujtandók lesznek.

Az árlejtési feltételek a törvényszéki elnöki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. törvényszék elnökétől.

Sz.-Udvarhely, 1898. szept. 14-én.

Az elnök ur szabadságon:
László Domokos,
kir. törvényszéki biró, elnök helyettes.

Csak fiatal embereket

érdeklőket tudni, hogy a

párisi Dr. BOTON

Injecto Oriental

már nehány napi használat után eltünteti még a legrégibbeket is. Fölösleges tehát **sautal** vagy **copaiba balsamnak** kisérletezni, mert csaka gyorsort rontják s a bajt nem gyógyitják meg.

1 üveg Boiton injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszertára Budapest,

V., Nagykorona-utcza 23. (Szirbevoj-tér sarkán).

Főraktára Székely-Udvarhelyen:

ifj. Solymossy János gyógyszertárában

Kapható minden nagyobb gyógyszertárban.

Postai megrendelések czime: 2—10

Zoltán gyógyszertár Budapest.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hirneves házianer ellenálit az 145 megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megkérhető, fájdalomcsillapitó beczörülésekket alkalmazattik közönyösel, czáfmát, tagszaggatásnál és meghülésekné! es az orvosok által beöörzöösekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü házszer, melynek egy háztartásban sem szabad hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban mindnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Thrdi József gyógyszerészné Budapesten. Helyettesités alkalmával igen óvatosak legyünk, mert sokszor szerepelt utánzat van forgalomban. Ki mennyi szer megkérendő, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégnevelés nélkül mint nem valódit visszaküldi.

RICHTER P. Á.R. és Társa, cs. és kir. udvari szállitók, BUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz armin gyógytárában.

15490—1898. szb. szám.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében a VIII-ik közegészségi körorvosi állomás lemondás folytán üresedésbe jött.

Ezen körhöz Szt-E.-Oláhfalu, K.-Oláhfalu, Lövéte és H.-Almás községek tartoznak Szent-E.-Oláhfalu központtal, a hol a körorvos köteles lakni.

Fizetése 400 forint és természetbeni szállás.

A körorvos nyáron a homoródi gyógyfürdő orvosi teendőket végezvén, azért külön 200 frt fizetés s a fürdőben két szobából álló lakás illeti. Az orvosi rendelvények, valamint a mütétek dijai is szabályozva vannak 50 krtól 15 forintig, vagyontalan betegek díj nélkül gyógykezelendők.

Járvány kiltése, vagy hivatalból tett kiküldetésnél a körorvost dij nem illeti csak természetben kiszolgáltatandó tuvar, vagy annak ára kilométereuként 10 kr.

A körorvos köteles leend havonként és fél évenként a járási orvoshoz egészségügyi jelentést és kimutatást beküldeni. A pályázni kivánók felhivatnak, hogy az 1876 évi XIV. t.-cz. értelmében felszerelt folyamodványokat **1898. évi October hó 10-én** alulirt járási főszolgabíróhoz adják be.

Székely-Udvarhelyt, 1898. szept. 10.

Dr Demeter Lőrincz,
főszolgabiró.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1898.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.